

عنوان مقاله:

پهنه بندی خطر بیابانزایی با استفاده از روش مدالوس در غرب استان گلستان

محل انتشار:

دومین همایش ملی بیابان با رویکرد مدیریت مناطق خشک و کویری (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 6

نویسندگان:

صغری رستم پور - دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مهندسی آبخیزداری دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

مجید اونق - استاد گروه آبخیزداری و مدیریت مناطق بیابانی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

امیر سعدالدین - استادیار گروه آبخیزداری و مدیریت مناطق بیابانی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

علی مستوری - کارشناس ارشد اداره منابع طبیعی استان گلستان

خلاصه مقاله:

در حال حاضر بیابان زایی به عنوان یک معضل، گریبان گیر بسیاری از کشورهای جهان از جمله کشورهای در حال توسعه می باشد. بیابان زایی بعد از دو چالش تغییر اقلیم و کمبود آب شیرین به عنوان سومین چالش جهانی مهم در قرن بیست و یکم محسوب می گردد. بیابان زایی مشتمل بر فرآیندهایی است که هم زائیده عوامل طبیعی بوده و هم به عملکرد نادرست انسان بر می گردد. با این اوصاف روند بیابان زایی در حال گسترش می باشد، این پدیده متأثر از عوامل زیادی از جمله افت آب زیرزمینی و شورشیدن آن، هدر رفت خاک و فرسایش آن، از بین رفتن پوشش گیاهی منطقه می باشد. این بحران در نواحی زیادی از کشور ما دیده می شود و عرصه های بسیاری از منابع طبیعی و کشاورزی در اثر استفاده بی رویه و عدم مدیریت صحیح منابع طبیعی تبدیل به بیابان گردیده اند. در این پژوهش از مدل اروپایی تهیه نقشه حساسیت اراضی به بیابان زایی، مدل مدالوس استفاده گردید. روش مدالوس یکی از روش های کاربردی در ارزیابی وضعیت بیابان-زایی و برآورد مناطق مستعد به این خطر می باشد. در این پژوهش به منظور ارزیابی وضعیت بیابان زایی و تهیه نقشه آن در غرب استان گلستان با استفاده از روش مدالوس ارائه شده است. در گام اول براساس وضعیت منطقه شش معیار خاک، اقلیم، پوشش گیاهی، فرسایش، مدیریت و عامل انسانی و آب های زیرزمینی، برای این هدف انتخاب شدند. بخش وسیعی از داده های مورد نیاز مدل از مطالعات قبلی استخراج و یا محاسبه و جمع آوری گردید و اطلاعات جمع آوری شده وارد سامانه های اطلاعات جغرافیایی شد. هر معیار شامل شاخص های متعددی است که آن را به لحاظ کیفی توصیف می کنند. این شاخص ها براساس میزان تاثیرشان بر فرآیند بیابان زایی کمی شدند. برای هر شاخص وزنی بین 1-2 در نظر گرفته شد. وزن هر معیار با محاسبه میانگین هندسی وزن شاخص ها و در نهایت وضعیت بیابان زایی منطقه با محاسبه میانگین هندسی وزن نهایی شش معیار اصلی حاصل شد. در پایان نقشه وضعیت بیابان زایی در سه کلاس مشتمل بر خفیف، متوسط و شدید طبقه بندی و نقشه وضعیت این پدیده با سیستم اطلاعات جغرافیایی تهیه شد. براساس این نتایج 6 درصد از مساحت منطقه در کلاس بیابان زایی خفیف، 87 درصد در کلاس بیابانزایی متوسط و 7 درصد در کلاس بیابان زایی شدید قرار دارد.

کلمات کلیدی:

بیابان زایی، ارزیابی بیابان زایی، مدالوس، سامانه های اطلاعات جغرافیایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/329600>

